

WYMAGANIA PROGRAMOWE W KLASIE II

GEOGRAFIA

I Dział: Społeczeństwo

Ocena dopuszczająca

- uczeń rozumie termin geografia ekonomiczna, współczynnik przyrostu naturalnego, piramida wieku, naród, język urzędowy, migracja, urbanizacja,
- podaje przykłady gospodarczej działalności człowieka,
- zna podstawowe rodziny językowe na świecie.

Ocena dostateczna

- uczeń wskazuje przykłady map gospodarczych,
- analizuje kartogram, kartodiagram i metodę kropkową,
- oblicza współczynnik przyrostu naturalnego
- rozumie zróżnicowanie religijne na świecie.

Ocena dobra

- uczeń wyjaśnia znaczenie geografii ekonomicznej
- charakteryzuje poszczególne fazy rozwoju demograficznego
- omawia strukturę wiekową społeczeństwa na podstawie piramidy wieku
- wskazuje na mapie świata obszary o największej gęstości zaludnienia i regiony niezamieszkałe-uzasadnia przyczyny
- wskazuje pozytywne i negatywne skutki urbanizacji

Ocena bardzo dobra

- uczeń analizuje powiązania geografii ekonomicznej z innymi naukami
- analizuje zróżnicowanie przyrostu naturalnego na świecie- jego przyczyny i konsekwencje
- charakteryzuje wpływ procesów demograficznych na gospodarkę i środowisko naturalne
- rozumie przyczyny konfliktów etnicznych i religijnych
- analizuje zmiany w strukturze demograficznej i narodowościowej świata

II Dział: Rolnictwo

Ocena dopuszczająca

- uczeń rozumie pojęcia głód, niedożywienie, produkcja roślinna, polityka rolna, rolnictwo uprzemysłowione, ekologiczne, intensywne, ekstensywne
- wskazuje sposoby uzyskiwania żywności
- wymienia grupy roślin uprawnych wraz z przykładami
- wymienia zwierzęta hodowlane świata

Ocena dostateczna

- uczeń wskazuje na mapie świata obszary głodu i niedożywienia, największe obszary hodowli
- wymienia formy użytkowania ziemi
- rozumie znaczenie upraw dla produkcji żywności
- rozumie znaczenie rolnictwa ekologicznego

Ocena dobra

- uczeń wyjaśnia różnice między niedożywieniem a głodem
- omawia przyczyny głodu na świecie
- charakteryzuje zmiany w strukturze użytkowania ziemi, wskazuje ich przyczyny
- wskazuje na mapie świata największe pasma górskie

- omawia tradycyjne i współczesne formy gospodarowania w górach
- omawia znaczenie hodowli zwierząt dla produkcji żywności i rozwoju przemysłu oraz znaczenie upraw
- wskazuje różnice między rolnictwem intensywnym i ekstensywnym oraz rolnictwem uprzemysłowionym i ekologicznym

Ocena bardzo dobra

- uczeń charakteryzuje wpływ sposobu odżywiania na życie i działalność człowieka
- rozumie różnicę pomiędzy użytkowaniem ziemi w krajach wysoko rozwiniętych i w krajach rozwijających się
- wyjaśnia dlaczego rolnicy w górach stosują dużą różnorodność upraw
- rozumie wpływ gospodarki na środowisko naturalne gór
- wyjaśnia przyczyny rozwoju rolnictwa uprzemysłowionego.

III Dział Przemysł i usługi

Ocena dopuszczająca

- uczeń rozumie pojęcia surowce mineralne, okręg przemysłowy, przemysł wysokiej technologii, komunikacja, transport, łączność
- wymienia przyczyny rozwoju turystyki na świecie
- wymienia rodzaje transportu
- wymienia produkty przemysłu wysokiej technologii
- wymienia klasyczne i alternatywne źródła energii, odnawialne i nieodnawialne
- wymienia przykłady surowców mineralnych.

Ocena dostateczna

- uczeń omawia wpływ surowców mineralnych na rozwój przemysł przetwórczego
- wskazuje na mapie świata RPA i omawia znaczenie surowców mineralnych w gospodarce tego kraju, wskazuje państwa będące największymi producentami ropy naftowej na świecie, wskazuje na mapie świata państwa, w których rozwinął się przemysł high-tech
- wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki lokalizacji przemysłu i turystyki
- wymienia i pokazuje na mapie państwa zaliczane do „azjatyckich tygrysów”
- analizuje zalety i wady energetyki jądrowej
- wyjaśnia termin okręg przemysłowy.

Ocena dobra

- uczeń wskazuje obszary i państwa o najkorzystniejszych warunkach do rozwoju turystyki
- charakteryzuje znaczenie transportu dla gospodarki i życia ludzi
- wymienia największe firmy przemysłu wysokiej technologii
- uzasadnia potrzebę racjonalnego gospodarowania nieodnawialnymi zasobami energetycznymi
- wskazuje zależności między zasobami surowcowymi i ich przetwórstwem a poziomem rozwoju gospodarczego na przykładzie wybranych państw
- zna cele organizacji OPEC.

Ocena bardzo dobra

- uczeń omawia rolę surowców mineralnych w rozwoju gospodarczym RPA
- uzasadnia potrzebę zastępowania ropy naftowej innymi źródłami energii
- rozumie i wskazuje zmiany znaczenia czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych dla lokalizacji zakładów przemysłowych
- omawia rolę substytutów i surowców odnawialnych w rozwoju gospodarczym państw
- analizuje przyczyny gwałtownego rozwoju światowej turystyki
- omawia najnowsze kierunki rozwoju transportu w wybranych krajach

IV Dział Problemy współczesnego świata

Ocena dopuszczająca

- uczeń podaje główne przyczyny bezrobocia
- wymienia i charakteryzuje najważniejsze wskaźniki poziomu życia
- rozumie termin globalizacja
- wyjaśnia termin handel międzynarodowy, eksport, import, wojna, terroryzm
- wymienia źródła i rodzaje zanieczyszczeń atmosfery

Ocena dostateczna

- uczeń omawia formy ochrony przyrody
- wyjaśnia znaczenie rezerwatów przyrody i parków narodowych
- wskazuje na mapie państwa tworzące UE
- wymienia formy współpracy międzynarodowej
- wymienia najbardziej znane organizacje międzynarodowe (ONZ, WNP, NATO, OPEC)
- charakteryzuje skutki bezrobocia

Ocena dobra

- uczeń analizuje czynniki wpływające na poziom bezrobocia w państwach o różnym stopniu rozwoju gospodarczego
- rozumie przyczyny integracji ekonomicznej i politycznej państw
- wyjaśnia pojęcie cło oraz jego rolę w handlu międzynarodowym
- charakteryzuje działalność najważniejszych organizacji międzynarodowych
- przedstawia przyczyny powstania UE
- wymienia największe konflikty zbrojne na świecie po II wojnie światowej i omawia ich przyczyny
- wymienia negatywne skutki zanieczyszczenia atmosfery
- charakteryzuje najgroźniejsze dla środowiska naturalnego formy gospodarczej działalności człowieka.

Ocena bardzo dobra

- uczeń uzasadnia znaczenie rozwoju oświaty dla przezwyciężenia biedy na świecie
- wskazuje pozytywne i negatywne skutki procesów integracyjnych
- omawia główne dziedziny integracji w ramach UE
- ocenia znaczenie ONZ w rozwiązywaniu konfliktów międzynarodowych
- wyjaśnia powstawanie efektu cieplarnianego, dziury ozonowej i kwaśnych deszczów
- uzasadnia potrzebę ochrony przyrody i uzasadnia potrzebę tworzenia rezerwatów przyrody i parków narodowych.

WYMAGANIA PROGRAMOWE W KLASIE III

GEOGRAFIA

I Dział Położenie oraz środowisko przyrodnicze Polski

Ocena dopuszczająca

- uczeń wskazuje Polskę na mapie Europy
- wymienia i wskazuje na mapie trzy wielkie struktury geologiczne w Polsce
- wymienia nazwy trzech zlodowaceń na obszarze Polski
- nazywa i wskazuje na mapie hipsometrycznej Polski niziny, wyżyny, góry i depresje, pasy ukształtowania powierzchni, najwyższy szczyt i najniżej położoną depresję
- nazywa i wskazuje na mapie strefy klimatyczne Europy, najdłuższe rzeki i największe jeziora
- wyjaśnia pojęcie gleba

Ocena dostateczna

- uczeń określa położenie matematyczne najdalej wysuniętych punktów Polski
- wymienia najważniejsze orogenezy
- rozumie wpływ zlodowaceń na rzeźbę kraju
- rozumie terminy klimat umiarkowany, przejściowy i okres wegetacyjny
- wskazuje na mapie obszary najcieplejsze najzimniejsze latem i zimą, rzeki główne Polski i ważniejsze dopływy
- wymienia główne typy gleb

Ocena dobra

- omawia konsekwencje południkowej i równoleżnikowej rozciągłości Polski
- omawia ukształtowanie powierzchni
- omawia czynniki kształtujące klimat
- omawia cechy mas powietrza napływającego na Polskę
- wyznacza na mapie działy wód
- analizuje i porównuje różne profile glebowe

Ocena bardzo dobra

- analizuje profile hipsometrycznej
- oblicza różnice wysokości względnej
- charakteryzuje klimat Polski z uwzględnieniem czynników Klimatotwórczych
- analizuje asymetrię dorzeczy i ich związek z nachyleniem terenu
- szereguje i charakteryzuje typy gleb

II Dział Charakterystyka regionów fizycznogeograficznych Polski

Ocena dopuszczająca

- uczeń wskazuje na mapie pasy ukształtowania oraz główne miasta, rzeki, jeziora, surowce mineralne, najwyższe wzniesienia

Ocena dostateczna

- uczeń omawia krajobraz młodoglacjalny, staroglacjalny
- omawia klimat w poszczególnych pasach ukształtowania

Ocena dobra

- uczeń omawia gospodarkę poszczególnych pasów ukształtowania, charakteryzuje walory turystyczne
- omawia genezę Kotlin Podkarpackich
- omawia budowę gór zrębowych Sudetów

Ocena bardzo dobra

- uczeń porównuje środowisko przyrodnicze
- omawia wykorzystanie surowców mineralnych
- analizuje wpływ warunków środowiska na rozwój rolnictwa Wyżyny Lubelskiej, wpływ surowców

mineralnych na rozwój górnictwa Wyżyny Śląskiej

III Dział Obszar ludność urbanizacja w Polsce

Ocena dopuszczająca

- uczeń wskazuje granice Polski, województwa
- wymienia liczbę mieszkańców i średnią gęstość zaludnienia
- podaje przykłady mniejszości narodowych, grup etnicznych i wyznaniowych
- wymienia działy gospodarki

Ocena dostateczna

- uczeń wymienia przyczyny migracji
- omawia przyczyny wzrostu liczby ludności miejskiej
- wskazuje przykłady aglomeracji i konurbacji

Ocena dobra

- uczeń wykazuje różnice między aglomeracją i konurbacją
- omawia przyczyny środowiskowe i gospodarcze wpływające na zróżnicowanie gęstości zaludnienia
- analizuje wielkość migracji

Ocena bardzo dobra

- uczeń wskazuje i analizuje przyczyny oraz skutki bezrobocia
- analizuje zmiany w strukturze zatrudnienia
- wyciąga wnioski z porównania przeciętnej gęstości długości życia
- analizuje przyczyny zmian migracji

IV Dział Rolnictwo, Przemysł, Usługi

Ocena dopuszczająca

- uczeń wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa
- wskazuje na mapie i omawia rozmieszczenie głównych upraw i hodowli
- rozumie terminy przemysłowy
- wymienia cechy polskiego przemysłu, główne surowce mineralne
- wymienia typy elektrowni, działy gospodarki morskiej
- rozumie pojęcie usługi
- wskazuje na mapie główne szlaki komunikacyjne
- wymienia rodzaje turystyki, transportu
- rozumie i wyjaśnia pojęcie handel zagraniczny, eksport, import
- omawia wpływ zanieczyszczeń na zmiany w środowisku przyrodniczym
- rozumie potrzebę ochrony zasobów przyrody

Ocena dostateczna

- uczeń wymienia różne formy ochrony przyrody
- wymienia gałęzie przemysłu, które są najbardziej uciążliwe dla środowiska przyrodniczego
- rozumie znaczenie tworzenia Specjalnych Stref Ekonomicznych
- uzasadnia, dlaczego handel zagraniczny jest niezbędny dla funkcjonowania kraju
- omawia walory turystyczne wybranego regionu Polski
- wymienia zagrożenia wynikające z szybkiego rozwoju motoryzacji
- wskazuje na mapie porty, największe elektrownie cieplne i wodne
- omawia sposoby wykorzystania surowców mineralnych
- omawia wybrane problemy występujące obecnie w polskim przemyśle
- wymienia czynniki lokalizacji przemysłu
- wyjaśnia na czym polega Wspólna Polityka Rolna UE
- wskazuje na mapie regiony o najbardziej i najmniej korzystnych warunkach naturalnych do rozwoju rolnictwa

Ocena dobra

- uczeń omawia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa
- analizuje obecną sytuację polskiego przemysłu
- określa zasoby surowcowe kraju i wielkości wydobycia
- omawia strukturę produkcji elektrycznej
- omawia znaczenie i powiązania gospodarki morskiej z innymi działami gospodarki
- analizuje zróżnicowanie poziomu rozwoju transportu
- omawia przyczyny zróżnicowania gęstości dróg lądowych
- omawia walory turystyczne najbardziej atrakcyjnych regionów
- omawia zmiany w handlu zagranicznym po 1990 roku
- analizuje zróżnicowanie przestrzenne inwestycji zagranicznych
- omawia najgroźniejsze dla środowiska formy działalności gospodarczej człowieka
- analizuje zmiany w sposobach gospodarowania w celu ochrony środowiska przyrodniczego

Ocena bardzo dobra

- uczeń wskazuje obszary chronione
- uzasadnia poprawność sformułowania "Obieg zanieczyszczeń w przyrodzie"
- wymienia czynniki, które „Ściągają” inwestorów zagranicznych
- analizuje bilans handlu zagranicznego Polski po 1990r.
- analizuje dane statystyczne dotyczące natężenia i kierunków ruchu turystycznego
- omawia przykłady współzależności między komunikacją a innymi działami gospodarki
- omawia problemy w polskim przemyśle stoczniowym i rybołówstwie
- analizuje możliwości rozwoju elektrowni niekonwencjonalnych
- analizuje pozytywne i negatywne skutki zmian w polskim górnictwie
- porównuje przemysł Polski z przemysłem wysokorozwiniętych państw UE
- porównuje rolnictwo w Polsce i państwach UE
- analizuje zatrudnienie w rolnictwie
- wyjaśnia zmiany w polskim rolnictwie w ostatnich latach i ocenia ich konsekwencje.